

# УКРАЇНСЬКА БЕЗ ПОМИЛОК



Сучасний довідник  
з урахуванням останніх змін  
у правописі і мовленні

З цим компактним та містким довідником ви швидко навчитесь писати й говорити українською правильно. Він допоможе виробити й закріпити навички грамотного письма та мовлення відповідно до новітніх норм української літературної мови. У доступній і лаконічній формі подано відомості з фонетики й орфоенії, лексики та фразеології, морфеміки й словотвору, морфології, орфографії, синтаксису, пунктуації й стилістики з коментарями. Закріпити знання на практиці допоможе велика кількість тренувальних вправ та тестових завдань.

Довідник стане незамінним під час підготовки до іспитів, а також у повсякденному житті.



[www.bookclub.ua](http://www.bookclub.ua)

ISBN 978-966-14-9148-8



9 789661 491488

УКРАЇНСЬКА БЕЗ ПОМИЛОК



Правопис ==  
Стилістика ==  
Граматика ==  
Орфографія ==  
Синтаксис ==  
Пунктуація ==  
Лексикологія ==  
Тексти ==

# УКРАЇНСЬКА БЕЗ ПОМИЛОК

ГОВОРИМО І ПИШЕМО  
ПРАВИЛЬНО



КЛУБ  
СІМЕЙНОГО  
ДОЗВІЛЛЯ

# Сучасний довідник з урахуванням останніх змін у правописі і мовленні



Правопис ════════════  
Стилістика ════════════  
Граматика ════════════  
Орфографія ════════════  
Синтаксис ════════════  
Пунктуація ════════════  
Лексикологія ════════════  
Тексти ════════════

# УКРАЇНСЬКА БЕЗ ПОМИЛОК

Говоримо і пишемо правильно

ХАРКІВ  **КЛУБ**  
СІМЕЙНОГО  
2015 **ДОЗВІЛЯ**

УДК 811.161.2  
ББК 81.2УКР-4  
У45

Жодну з частин цього видання  
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі  
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Анна Далбуз*

---

Навчальне видання

**Українська без помилок.  
Говоримо і пишемо правильно. Сучасний довідник  
з урахуванням останніх змін у правописі і мовленні**

*Укладач*

*ЖУРЕНКО Ольга Миколаївна*

Головний редактор *С. С. Скляр*  
Завідувач редакції *К. В. Новак*  
Відповідальний за випуск *І. Г. Веремій*  
Редактор *О. О. Старова*  
Художній редактор *С. В. Місяк*  
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*

Підписано до друку 07.05.2015.  
Формат 84x108/32. Друк офсетний.  
Гарнітура «Minion Pro». Ум. друк. арк. 26,88.  
Наклад 10000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»  
Св. № ДК65 від 26.05.2000  
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а  
E-mail: [cor@bookclub.ua](mailto:cor@bookclub.ua)

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»  
61012, м. Харків, вул. Енгельса, 11.  
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.  
[www.globus-book.com](http://www.globus-book.com)

---

ISBN 978-966-14-9148-8

- © DepositPhotos.com / Variant, обкладинка, 2015
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2015
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2015

# РОЗДІЛ І.

## ФОНЕТИКА. ОРФОЕПІЯ

### ЗВУК. ФОНЕМА

**Фонетика** (грец. φωνητικός — звуковий, голосовий) — розділ мовознавства, що вивчає звукову будову мови: способи утворення, акустичні властивості й зміни звуків.

**Звук** — це найменша одиниця мови, яку ми вимовляємо й чуємо.

**Фонема** — це певне наукове узагальнення, наше поняття про звук, яке дозволяє розрізнити слова та їхні форми. У мовленні фонема реалізується у вигляді кількох (або багатьох) конкретних звуків (варіантів). З-поміж них виділяють:

— **головний вияв фонем** — звук, у якому фонема реалізується в незалежній від наголосу й сусідніх звуків позиції;

— **варіанти фонем**:

◆ **позиційні**, зумовлені різним розташуванням у слові (наприклад, нескладотворчий [ʏ] вважають позиційним варіантом фонем |в|. У слові *лети* звук [e<sup>н</sup>] — позиційний варіант фонем |е|. У слові *живе* звук [и<sup>є</sup>] — позиційний варіант фонем |е|;

◆ **комбінаторні**, зумовлені характером сусідніх фонем (наприклад, *ляк* [л'ак] — *лак* [лак], *рис* [рис] — *рись* [рис']).

В українській мові виокремлюють 38 фонем: 6 голосних та 32 приголосні.

### Класифікація голосних

**Голосні** — це звуки людської мови, основу яких становить голос.

До голосних звуків належать [а], [о], [е], [и], [у], [і].

В основі класифікації голосних лежить різне положення губ і язика під час вимовляння.

Губи беруть активну участь у творенні лише двох голосних — [о] та [у], які називають **лабіалізованими**, тобто огубленими. Усі інші голосні звуки, а саме [а], [е], [и], [і], належать до **нелабіалізованих**, або неогублених.

Поділ голосних на групи за положенням язика має два критерії: підняття (рух угору-вниз) та ряд (рух уперед-назад).

В українській фонетичі розрізняють два ряди — **передній** та **задній**. До переднього ряду належать [і], [и], [е], а до заднього — [а], [о], [у] відповідно.

Підняття язика може бути **низьке, середнє, високе**. Голосні [і], [и], [у] творяться за допомогою високого підняття, до звуків середнього підняття належать фонема [е] та [о], низьке підняття має фонема [а].

### Класифікація голосних фонем

Підняття		Високе	Середнє	Низьке
Ряди	Передній	і, и	е	—
	Задній	у	о	а

**УВАГА!** Запам'ятати класифікацію голосних допоможе вислів **прізвище Субота** (*прізвище* — голосні переднього ряду, *Субота* — голосні заднього ряду, розташовані в порядку «руху» від високого підняття до середнього й низького).

### Класифікація приголосних

**Приголосні** — це звуки людської мови, основу яких становить шум із більшою чи меншою часткою голосу або тільки шум.

**I. За місцем творення** (інакше — за активним мовним органом) усі приголосні поділяються на:

- 1) **губні**: [б], [п], [в], [м], [ф], [б'], [п'], [в'], [м'], [ф'];
- 2) **язикові**:
  - а) **передньоязикові**:
    - **зубні**: [д], [д'], [т], [т'], [з], [з'], [д'з], [д'з'], [с], [с'], [ц], [ц'], [л], [л'], [н], [н'] (усі зазначені звуки утворюють пари твердих та м'яких приголосних);
    - **передньопіднебінні**: [ж], [ч], [ш], [д'ж], [ж'], [ч'], [ш'], [д'ж'] [р], [р'];
  - б) **середньоязиковий** — [й];
  - в) **задньоязикові**: [г], [к], [х];
- 3) **глотковий**, або **гортанний**, — [г].

**II. За участю голосу й шуму** під час творення приголосні поділяються на:

- 1) **сонорні** (лат. *sonorus* — дзвінкий), під час творення яких голос переважає над шумом: [м], [в], [н], [н'], [л], [л'], [р], [р'], [й];
- 2) **шумні**, у творенні яких беруть участь голос і шум.

Залежно від участі в їх творенні голосу й шуму шумні приголосні звуки поділяються на:

- а) **дзвінки**, що утворюються на основі голосу й шуму з переважанням шуму: [б], [д], [д'], [з], [з'], [д'з], [д'з'], [ж], [д'ж], [г], [г'];
- б) **глухі**, що утворюються на основі самого лише шуму: [п], [т], [т'], [с], [с'], [ц], [ц'], [ш], [ч], [к], [х], [ф].

**УВАГА!** На відміну від російської мови, в українській приголосні [в] та [ф] не утворюють пару за дзвінкістю — глухістю.

<b>Сонорні</b>	[в], [м], [р], [р'], [л], [л'], [н], [н'], [й]	
<b>Шумні</b>	Дзвінкі	[б], [д], [д'], [з], [з'], [д'з], [д'з'], [ж], [д'ж], [г], [г]
	Глухі	[п], [т], [т'], [с], [с'], [ц], [ц'], [ш], [ч], [к], [х], [ф]

**III. За м'якістю — твердістю** приголосні також поділяються на:

- 1) **тверді:** [д], [т], [з], [с], [ц], [л], [н], [д'з], [р];
- 2) **м'які:** [д'], [т'], [з'], [с'], [ц'], [л'], [н'], [д'з'], [р'];
- 3) **пом'якшені** (ніколи не бувають м'якими): [б'], [п'], [в'], [м'], [ф'], [ж'], [ч'], [ш'], [д'ж'], [г'], [к'], [х'], [г'].

**УВАГА!** Постійно м'яким є [й].

Тверді та м'які приголосні утворюють 9 пар: [д], [т], [з], [с], [ц], [д'з], [л], [н], [р] — [д'], [т'], [з'], [с'], [ц'], [д'з'], [л'], [н'], [р'].

**УВАГА!** Запам'ятати класифікацію приголосних допомагають мнемонічні фрази.

*Усе це кафе «Птах і чаша»* — глухі приголосні.

*Буде гоже гедзю у джазі* — дзвінкі приголосні.

*Ми винили рій* (або *мінераловий*) — сонорні приголосні.

*Де ти з'їси ці лини + [д'з', р']* — м'які приголосні.

*Мавпа Буф* — губні приголосні.

<b>Тверді</b>	[б], [п], [в], [м], [ф], [ж], [ч], [ш], [д'ж], [г], [к], [х], [г], [д], [т], [з], [с], [д'з], [ц], [л], [н], [р]
<b>М'які</b>	[д'], [т'], [з'], [с'], [д'з'], [ц'], [л'], [н'], [р'], [й]
<b>Пом'якшені</b>	[б'], [п'], [в'], [м'], [ф'], [ж'], [ч'], [ш'], [д'ж'], [г'], [к'], [х'], [г']

**IV. За характером звучання (слуховим сприйняттям)** вирізняють дві групи приголосних:

- 1) **шиплячі:** [ж], [ч], [ш], [д'ж], [ж'], [ч'], [ш'], [д'ж'].
- 2) **свистячі:** [з], [з'], [с], [с'], [д'з], [д'з'], [ц], [ц'].

**УВАГА!** Шиплячі й свистячі утворюють пари, які можна запам'ятати за допомогою вислову «Ще їжджу». Якщо ці два слова вимовити так, як мала дитина, то отримаємо парні свистячі: «Ще їдзу». Шиплячі бувають твердими або пом'якшеними, а свистячі — твердими і м'якими.

**ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!** Буква **щ** («ща») в українській мові позначає два звуки — [ш] і [ч].

**V. За способом творення** (інакше — **за характером перепони**, яка виникає між активним та пасивним мовними органами, і **способом її подолання**):

- 1) **зімкнені** (за вимови цих звуків активний та пасивний органи змикаються):
  - а) **проривні (чисті зімкнені)** — під час їх вимовляння активний і пасивний мовні органи утворюють зімкнення, яке проривається струменем видихуваного повітря): [б, п, д, д', т, т', г, к];
  - б) **зімкнено-щілинні (африкати, лат. affricare — терти)** — під час їх вимовляння активний та пасивний органи спочатку утворюють зімкнення, а потім вузьку щілину, через яку проходить струмінь видихуваного повітря): [ц, ц', д'з, д'з', ч, ч'ж];
  - в) **зімкнено-прохідні (носові)** — м'яке піднебіння опускається й заступає вхід у ротову порожнину, струмінь видихуваного повітря проходить через носову порожнину): [м, н, н'];

**Артикуляційна класифікація приголосних звуків**

Місце творення		Губні				Язикові						Глоткові						
		Губно-губні		Губно-зубні		Передньоязикові				Середньоязикові	Задньоязикові		Тверді	Пом'якшені				
Спосіб творення		Тверді	Пом'якшені	Тверді	Пом'якшені	Зубні		Піднебінні			Тверді	М'які			Тверді	М'які	Пом'якшені	Тверді
						Щілинні	Серединні	Дзвінкі	в	в'								
	Глухі			ф	ф'		с	с'	ш	ш'			х	х'				
Боківі							л	л'										
	Носові		м	м'			н	н'										
Зімкнені	Проривні	Дзвінкі	б	б'			д	д'						г	г'			
		Глухі	п	п'			т	т'					к	к'				
	Африкати	Дзвінкі					дз	д'з'	дж	д'ж'								
		Глухі					ц	ц'	ч	ч'								
	Дрижачі							р	р'									

- 2) **щілинні** (активний і пасивний органи утворюють вузьку щілину):
  - а) **серединні** (під час їх вимовляння струмінь видихуваного повітря проходить уздовж посередині язика, краї якого з боків притисне-

- ні до верхніх зубів, утворюючи своєрідний жолобок): [в, ф, й, з, з', с, с', ж, ш, г, х];
- б) **бокoві** (під час їх вимовляння краї язика опущені й струмись виходу повітря проходить з обох боків): [л, л'];
- 3) **дрижачі (вібранти)** — кінчик язика 3—4 рази то зближується з піднебінням, то утворює з ним вузьку щілину): [р, р'].

## ФОНЕТИЧНА ТРАНСКРИПЦІЯ

У мовній практиці нерідко виникає потреба відтворити на письмі усне мовлення. Для цього використовують фонетичну транскрипцію — спеціальне фонетичне письмо.

**Фонетична транскрипція** (від лат. *transcriptio* — переписування) — науково-лінгвістичний точний запис вимови окремих звуків, звукосполучень, слів чи цілого тексту.

### Основні правила транскрибування

1. Велику літеру, апостроф, дефіс у транскрипції не вживають: *Марія* — [мар'ійа], *по-нашому* — [понашому], *м'який* — [мйакій]. Усі слова записують окремо, за винятком односкладових.

Фонетичний запис здійснюють у квадратних дужках [ ].

Кому у фонетичній транскрипції позначають скісною рисою (/), тире, двокрапку, крапку з комою, дужки, а також крапку, знак оклику та знак питання — двома скісними рисками (//).

2. Ненаголошені [и] та [е], які вимовляють із наближенням, позначають [и<sup>ε</sup>] та [е<sup>ε</sup>]: *весна* — [вe<sup>ε</sup>сна́], *димар* — [ди<sup>ε</sup>ма́р], *заквітчати* — [закв'іч:а́ти<sup>ε</sup>].
3. Ненаголошений [о] перед складом із наголошеним звуком [у́] позначають як [o<sup>у</sup>]: *кожух* — [ко<sup>у</sup>жу́х], *голубка* — [го<sup>у</sup>лу́бка].
4. Буква **ї** завжди позначає два звуки [йі]: *поїздка* — [пой́здка], *їжак* — [йіжа́к].
5. Буква **щ** завжди позначає два звуки — [шч]: *щока* — [шчока́], *пощастити* — [пошчaстíти<sup>ε</sup>].
6. Букви **я, ю, є** у позиції на початку й усередині слова після голосного, апострофа чи м'якого знака позначають як [йа], [йю], [йе]: *явір* — [йав'ір], *юний* — [йу́ній], *єнот* — [йе<sup>н</sup>о́т], *моя* — [мойа́], *мою* — [мойу́], *моє* — [мойе́], *альянс* — [ал'йáнс], *торф'яний* — [торф'йаний], *Ньютон* — [н'йуто́н], *кон'юнктивіт* — [конйункти<sup>ε</sup>в'іт], *досє* — [дос'йе́].

Якщо букви **я, ю, є** позначають один звук — [а], [у], [е], то в транскрипції фіксують відповідно м'яку чи пом'якшену вимову попередніх приголосних: *ряд* — [р'а́д], *люк* — [л'у́к], *синє* — [сін'е́], *бязь* — [ба́з'], *піччю* — [п'іч'у́], *Белій* — [б'е́лії].

7. М'який знак звука не позначає, а передає м'якість приголосних. У транскрипції його відтворюють скісною рисою (**знак мінуси**) угорі біля



## ЗМІСТ

### Розділ I ФОНЕТИКА. ОРФОЕПІЯ

<i>Звук. Фонема</i> .....	3
Класифікація голосних .....	3
Класифікація приголосних .....	4
<i>Фонетична транскрипція</i> .....	7
<i>Асиміляція й дисиміляція звуків</i> .....	8
Асиміляція голосних .....	8
Асиміляція приголосних .....	9
<i>Спрощення груп приголосних у вимові</i> .....	11
<i>Орфоепічні норми</i> .....	15
Наголос .....	15
Склад. Складоподіл .....	21

### Розділ II ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ

<i>Слово. Значення слова</i> .....	24
Багатозначні й однозначні слова. Пряме й переносне значення слова .....	25
Групи слів за значенням .....	29
Групи слів за походженням .....	38
Стилістично нейтральна й стилістично маркована лексика .....	43
Групи слів за сферами вживання .....	46
Активна й пасивна лексика .....	51
<i>Фразеологізми</i> .....	57
Типи фразеологізмів .....	59

### Розділ III МОРФЕМІКА. СЛОВОТВІР

<i>Морфемна будова слова</i> .....	63
Основа слова й закінчення .....	63
Морфемні в складі основи слова .....	64
Як потрібно визначати будову слова .....	66
<i>Способи словотворення</i> .....	66
Словотвірні моделі різних частин мови .....	67

### Розділ IV ГРАФІКА. ОРФОГРАФІЯ

<i>Графічна система української мови. Алфавіт</i> .....	78
<i>Принципи української орфографії</i> .....	78
<i>Правопис основи слова</i> .....	79
Голосні .....	79
Приголосні .....	86
Позиційні чергування .....	101
Уживання апострофа .....	106
Написання буквосполучень	
ЙО, БО .....	108
Літери Г, Г .....	109
<i>Правопис словотворчих формантів</i> .....	112
Правопис префіксів .....	112
Правопис суфіксів .....	115
<i>Правопис складних слів</i> .....	125
Складні іменники .....	125
Прикладка .....	129
Складні прикметники .....	131
Складні й складені прислівники ..	137
Складні прийменники .....	142
Складні й складені сполучники ..	143
Частки .....	145
<i>Особливості відмінювання складних слів</i> .....	151
<i>Уживання великої та малої літер у власних назвах</i> .....	155
Найменування осіб і посад .....	155
Географічні й адміністративно-територіальні назви	
та похідні від них слова .....	159
Астрономічні назви .....	161
Назви історичних подій, епох, календарних періодів і свят .....	161
Назви, пов'язані з релігією .....	162
Назви органів влади, установ, організацій, партій .....	163
Назви документів, пам'яток, предметів і творів мистецтва ..	164
Назви орденів, медалей, нагород .....	165
Найменування сортів рослин, вин, інших продуктів .....	165

<b>Правопис слів іношомовного походження</b> .....	171
Загальні назви .....	171
Власні назви .....	172

<b>Правопис слов'янських власних назв</b> .....	180
---	-----

<b>Правила переносу слів</b> .....	186
Орфографічні правила переносу ..	186
Технічні правила переносу .....	186

## ◆    **РОЗДІЛ V**    ◆ **МОРФОЛОГІЯ**

<b>Самостійні та службові частини мови</b> .....	188
--	-----

<b>Іменник</b> .....	188
Конкретні й абстрактні іменники .....	189
Назви істот і неістот .....	189
Збірні іменники .....	191
Речовинні іменники .....	191
Поділ іменників за родами .....	193
Поділ іменників за числами .....	200
Поділ іменників за відмінами .....	202

<b>Прикметник</b> .....	227
Морфологічні ознаки .....	227
Групи прикметників	
Відмінювання прізвищ прикметникового типу .....	232
Ступені порівняння прикметників .....	234

<b>Числівник</b> .....	238
Типи відмінювання числівників ..	239
Числівники як компоненти складних прикметників .....	242
Зв'язок числівників з іменниками в словосполученнях .....	246

<b>Займенник</b> .....	249
Відмінювання займенників .....	250

<b>Дієслово</b> .....	255
Морфологічні ознаки .....	255
Дієвідмінювання .....	256
Способи дієслова .....	257

<b>Дієприкметник</b> .....	266
----------------------------	-----

<b>Дієприслівник</b> .....	270
----------------------------	-----

## ◆    **РОЗДІЛ VI**    ◆ **СИНТАКСИС**

<b>Словосполучення</b> .....	275
Класифікація словосполучень .....	275

<b>Речення</b> .....	281
Класифікація речень .....	281

<b>Головні члени речення</b> .....	285
Підмет .....	285
Присудок .....	287
Узгодження присудка з підметом .....	291
Узгодження присудка з однорідними підметами .....	296

<b>Другорядні члени речення</b> .....	299
Способи розпізнавання другорядних членів речення .....	299
Означення .....	301
Прикладка .....	304
Додаток .....	309
Обставина .....	314

<b>Типи складносурядних речень</b> .....	322
--	-----

<b>Типи складнопідрядних речень</b> .....	324
Складнопідрядні речення нерозчленованої структури .....	325
Складнопідрядні речення розчленованої структури .....	327

<b>Багатокомпонентні синтаксичні конструкції з різними видами зв'язку</b> .....	332
---	-----

## ◆    **РОЗДІЛ VII**    ◆ **ПУНКТУАЦІЙНІ НОРМИ**

<b>Уживання тире</b> .....	337
Тире між підметом і присудком ..	337
Тире в неповному реченні .....	341
Тире при відокремлених означеннях, обставинах, прикладці та вставлених конструкціях .....	343
Тире в складному реченні .....	347

<b>Уживання коми</b> .....	350
Кома при однорідних та неоднорідних членах речення ..	350
Відокремлені означення .....	355
Відокремлена прикладка .....	360
Відокремлені обставини .....	363
Відокремлені додатки .....	368

Порівняльний зворот.....	370
Вставні слова й речення.....	373
Звертання.....	379
<b>Кома в складносурядному реченні.....</b>	<b>381</b>
<b>Крапка з комою в складносурядному реченні.....</b>	<b>384</b>
<b>Кома та крапка з комою в безсполучниковому реченні.....</b>	<b>385</b>
<b>Кома та крапка з комою в складнопідрядному реченні.....</b>	<b>388</b>
<b>Уживання двокрапки в складнопідрядному та безсполучниковому реченнях.....</b>	<b>396</b>
Складнопідрядне речення.....	396
Безсполучникове речення.....	397
<b>Розділові знаки при однорідних членах речення з узагальнювальними словами.....</b>	<b>400</b>
<b>Розділові знаки при прямій мові і цитатах.....</b>	<b>403</b>
Пряма мова після слів автора.....	403
Пряма мова перед словами автора.....	404
Пряма мова всередині слів автора.....	404
Слова автора всередині прямої мови.....	404
Непряма мова.....	405
Дослівні висловлювання й цитати.....	405
<b>Кома й тире.....</b>	<b>410</b>
У складнопідрядному реченні.....	410
У вставлених конструкціях.....	410
<b>Дужки.....</b>	<b>411</b>
<b>Розділові знаки в кінці речення.....</b>	<b>414</b>
Крапка.....	414
Знак питання.....	415
Знак оклику.....	416
Крапки.....	416

## ◆ Розділ VIII ◆ СТИЛІСТИКА

<b>Порушення лексичних норм.....</b>	<b>419</b>
Канцелярит.....	421

Плеоназми.....	424
<b>Порушення граматичних норм.....</b>	<b>430</b>
Морфологічні помилки.....	430
Порушення принципів побудови речень.....	435
<b>Складні випадки перекладу з російської мови українською.....</b>	<b>439</b>
Іменники й прикметники.....	439
Дієприкметники.....	442
Терміни.....	451

## ◆ Розділ IX ◆ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

<b>Тести до розділу «Орфографія».....</b>	<b>455</b>
<b>Тести до розділу «Морфологія».....</b>	<b>459</b>
<b>Тести до розділів «Синтаксис», «Пунктуаційні норми».....</b>	<b>463</b>
Просте речення.....	463
Складне речення.....	466
<b>Тести до розділу «Стилістика».....</b>	<b>471</b>

## ◆ Додатки ◆

Додаток 1. Плеоназми.....	474
Додаток 2. Відмінності в граматичному керуванні.....	475
Додаток 3. Переклад прийменникових конструкцій із російської мови українською.....	476
Додаток 4. Приклади перекладу сталих дієслівних сполук.....	480
Додаток 5. Приклади перекладу іменників та прикметників із російської мови українською.....	487
Додаток 6. Найпоширеніші паронімічні пари.....	491
Додаток 7. Відмінкові форми на -А/-У в галузевих термінах.....	507
<b>Література та інші джерела.....</b>	<b>508</b>

**Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»**  
***www.trade.bookclub.ua***

---

**ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА**

**ХАРКІВ**

**ДП з іноземними інвестиціями**  
**«Книжковий Клуб**  
**“Клуб Сімейного Дозвілля”»**

61140, м. Харків-140,  
просп. Гагаріна, 20-А  
тел/факс +38 (057) 703-44-57  
e-mail: [trade@bookclub.ua](mailto:trade@bookclub.ua)  
[www.trade.bookclub.ua](http://www.trade.bookclub.ua)

**Київська філія**

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,  
тел. +38 (067) 575-27-55  
e-mail: [kyiv@bookclub.ua](mailto:kyiv@bookclub.ua)

**Одеська філія**

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109  
тел. +38 (067) 572-44-28  
e-mail: [odessa@bookclub.ua](mailto:odessa@bookclub.ua)

---

**Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»**

**служба роботи з клієнтами:**

тел. +38 (057) 783-88-88

e-mail: [support@bookclub.ua](mailto:support@bookclub.ua)

Інтернет-магазин: [www.bookclub.ua](http://www.bookclub.ua)

«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

---

- Українська без помилок.** Говоримо і пишемо правильно.  
У45 Сучасний довідник з урахуванням останніх змін у правописі і мовленні / укл. О. М. Журенко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. — 512 с.

ISBN 978-966-14-9148-8

Піднести власну грамотність та навчитися писати і говорити українською правильно допоможе цей довідник. Він містить базові відомості з фонетики й орфоєпії, лексики та фразеології, морфеміки й словотвору, морфології, орфографії, синтаксису, пунктуації й стилістики з урахуванням останніх змін у правописі й мовленні. Тренувальні вправи та тестові завдання допоможуть закріпити здобуті знання на практиці.

**УДК 811.161.2**  
**ББК 81.2УКР-4**